

T / 2012

TARRACOVIVA®

EL FESTIVAL ROMÀ DE TARRAGONA

Del 17 al 27 de Maig de 2012

DOSSIER DE PREMSA

DOSSIER DE PREMSA
FESTIVAL TARRACO VIVA
Del 17 al 27 de Maig de 2012

Imatge portada: Rafael López-Monnè
Festival TARRACO VIVA

HOSPES AVE

Us convidem a un viatge a l'antiga civilització romana.

Junts coneixerem els nostres orígens i compartirem la passió per la Història.

El passat ens descobrirà nous futurs.

Benvinguts al festival romà de Tarragona!

INDEX

	Pàgina
IN MEMORIAM : En record del professor GEZA ALFÖLDY	4
PRESENTACIÓ	5
L'ASSISTÈNCIA AL FESTIVAL	7
COMUNICACIÓ	8
PROGRAMA D'ACTES:	
NOVETATS DE TARRACO VIVA 2012	9
MÉS ACTIVITATS TARRACO VIVA 2012	14
ACCÉS I ENTRADES A LES ACTIVITATS	42
ELS GRUPS PARTICIPANTS I COL·LABORADORS	43
ELS ESPAIS DE TARRACO VIVA	45
OBJECTIUS TARRACO VIVA	46
L'OFICINA PERMANENT TARRACO VIVA	48
WEB del FESTIVAL	49
SERVEI D'ATENCIÓ AL VISITANT	51
V FIRA <i>NUNDINAE</i>	52
PREMSA	53

IN MEMORIAM

En record del professor Geza Alföldy

El diumenge dia 6 de novembre de 2011 va morir, mentre passejava per l'Acròpoli d'Atenes, l'epigrafista Geza Alföldy.

Aquest catedràtic de la Universitat de Heidelberg estava molt vinculat a Tarragona, des de que en la dècada dels anys 70, començà les seves visites a la nostra ciutat per tal d'investigar les nombroses epigrafies llatines de l'antiga Tarraco. Aquest professor, d'origen hongarès, va ser un dels avaladors de la nostra candidatura a Patrimoni Mundial i sens dubte contribuí amb el seu prestigi científic a la consecució de la nominació final.

Durant dècades, la seva passió per l'estudi d'aquestes lletres inscrites en la pedra (i altres suports) ha reportat a la humanitat un ampli coneixement de la vida i la cultura dels nostres avantpassats.

La vida i l'obra d'aquest insigne investigador és una veritable mostra del que en altres temps es considerava un "savi". Sense persones així, el coneixement humà i la societat en general no poden avançar. Avui dia que tant de moda està valoritzar les vides d'esportistes i "famosos" no estaria de més que intentéssim entre tots meditar sobre quins exemples mostrem a la nostra joventut.

Sigui com sigui, vagi des d'aquestes línies el nostre agraïment per la seva obra, el record i reconeixement més sentits

Història per al present

L'esperança de vida per a un romà de fa dos mil anys era aproximadament d'uns trenta anys (les dones una mica menys per l'alta mortaldat en els parts). L'alçada mitja dels romans no era gaire més de metro i mig. En els estudis forenses de cossos trobats a necròpolis del món romà es fa evident la gran quantitat de malalties, deformacions òssies, i malnutrició que patien gran part de la població. Malgrat la imatge que el cinema ens ha llegat de banquets sumptuosos, el menjar diari no era garantit per a la majoria de la població.

Problemes, malalties, no varen impedir però que els nostres avantpassats creessin una cultura i una civilització com cap altre. Capaç d'inspirar, fins avui dia, aspectes tant importants del nostre dia a dia com és la llengua, el dret i els trets bàsics de la tolerància i la convivència. Es tracte sens dubte de la civilització amb més èxit de la història humana. Una civilització Mediterrània.

Una capacitat organitzativa impressionant, una tenacitat a prova de guerres i derrotes i una voluntat de ferro, va fer possible que un llogaret a la vora del Tiber es convertís en el centre d'un Imperi que anava des de les altes terres d'Escòcia a les arenes ardents de Síria i Líbia. De la fèrtil vall del Nil als boscos de Germania. Dels camps amb oliveres de la Bètica a les terres riques del nord d'Àfrica. Un imperi on les mercaderies de Tàrraco arribaven en abundància a Roma i altres parts de l'imperi.

ENGUANY CELEBREM

1.800 ANYS DE L'EDICTE DE CARACAL·LA

L'any 212 dC. l'emperador Caracal·la concedeix la ciutadania romana a tots el habitants lliures de l'Imperi. Això implicava que un súbdit es convertia en ciutadà amb capacitat per a votar i ser votat en les eleccions a magistrats . També suposà l'ampliació dels drets individuals d'una gran part de la població.

Per a què serveix saber història ?

Per a ser lliures. Els ciutadans sense memòria històrica son més manipulables.

John Elliott

historiador

ASSISTÈNCIA AL FESTIVAL

Consolidar el creixement dels darrers anys

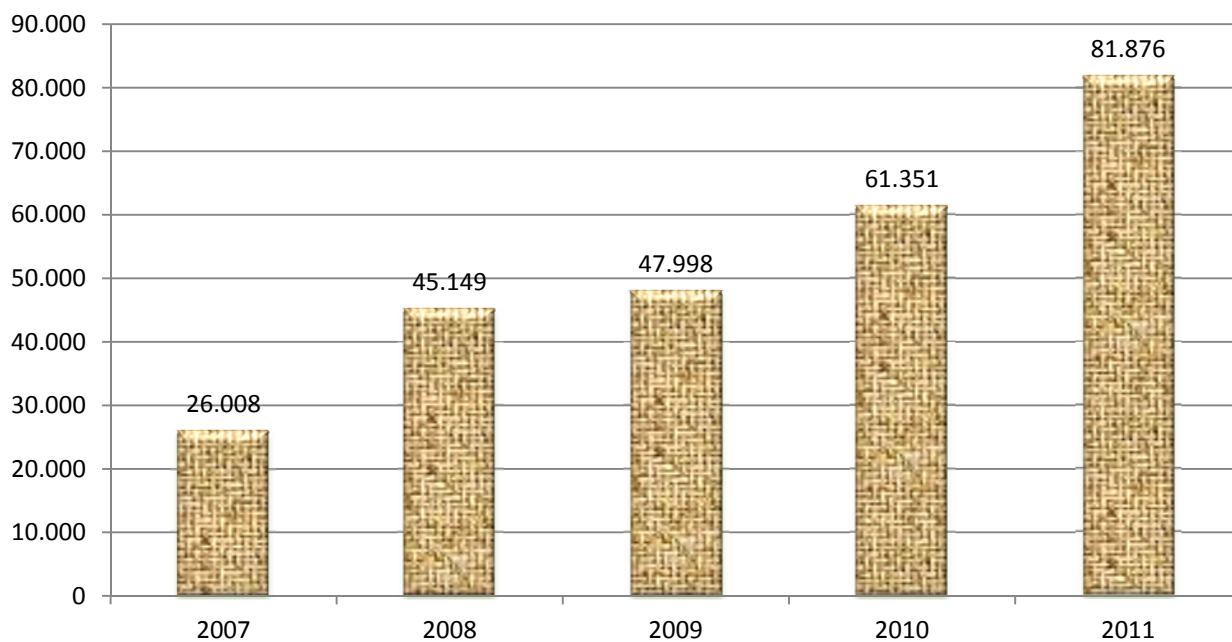
La XIV edició del festival Tarraco viva està pensada per a consolidar l'espectacular creixement que ha tingut en els darrers anys. Malgrat la crisi econòmica dels darrers cinc anys, les successives edicions del festival han aportat noves activitats, nous espais i molts més actes. Ara es tracta de consolidar aquest creixement i d'anar cercant la millora continuada de la qualitat de les activitats.

CREIXEMENT D'ESPECTADORS AL FESTIVAL

Edicions	2007	2008	2009	2010	2011
Espectadors	26.008	45.149	47.998	61.351	81.876

creixement 2007 / 2011	creixement %
48.465	186,34

Espectadors

COMUNICACIÓ

TARRACO I EL FESTIVAL A LA REVISTA DESCOBRIR

La revista DESCOBRIR, dedicarà el reportatge central i la portada del número de mai a la ciutat romana de Tarraco i al seu festival TARRACO VIVA. El reportatge inclourà diferents articles sobre aspectes de la història i el patrimoni romà de Tarraco.

LA REVISTA SÀPIENS HA PUBLICAT UN ARTICLE EXTENS SOBRE EL JACIMENT ROMÀ DE VINDOLANDA

Aquest jaciment del nord d'Anglaterra, ha estat una font increïble per al coneixement de la vida quotidiana de les legions romanes en el limes de Britania. Albert Anglès, habitual col·laborador del festival Tarraco Viva, ha coordinat l'article i ha fet possible que un dels millors jaciments arqueològics del món roma arribi amb el major rigor històric possible al gran públic.

LA REVISTA SÀPIENS publicarà al seu número de maig un article extens sobre la institució política romana per excel·lència; el Senat de Roma. Amb la col·laboració del l'associació Projecte Phoenix que l'any passat realitzà una magnífica recreació del mateix tema.

PROGRAMA D'ACTES

NOVETATS TARRACO VIVA 2012

GENT DE TARRACO I ROMA

Cóm era la vida quotidiana fa dos mil anys? L'epigrafia ens permet una petita aproximació a la mateixa a través de les dedicatòries votives, dels pedestals de les estàtues i sobretot dels epitafis funeraris. En d'altres, algunes fonts escrites ens han explicat com va ser la seva vida.

A través d'ells veurem com va ser la vida d'alguns personatges de vint segles : de Livia, la dona de l'emperador August, a un empresari de gladiadors (*lanista*), una prostituta, un llibert, un instructor militar (*magister militum*), un comerciant de vi o un professor de gramàtica ... homes i dones que van viure a Roma o a Tarraco.

LIVIA DRUSILA, esposa de l'emperador

A l'ombra d'August

Assumpta Mercader

També anomenada Livia Drusa Augusta (57 aC – 29 dC) va ser la tercera esposa d'August,. Era filla de Marc Livi Drus Caudià, mare de Tiberi (que va ser emperador) i de Drus (general), avia de Germànic i Claudi (emperador) , besàvia de Cal·lígula i Agripina la Menor i rebesàvia de Neró.

Una dona que va sobreviure a quatre emperadors !

PAULLIANUS, lanista circulator

Un empresari de gladiadors a Tarraco

Ricardo Cagigal

Els empresaris d'espectacles com els de l'amfiteatre, exercien un ofici infamant: No eren ben vistos socialment ni podien exercir cap tipus de magistratura. Però feien negoci. I quin negoci!. Veurem que ens explica aquest "empresari ambulat d'espectacles de gladiadors" originari segurament de la Bètica. Tarraco era un bon negoci?

LIDE

Histories d'una prostituta

Thaleia. Grup de recreació històrica de Tarragona

Sum tua aere (CIL IV 5372). Amb aquesta frase escrita a les façanes de la ciutat, es dona a conèixer Lide, jove meretriu, també anomenada *ambulata* perquè busca als seus clients pels carrers de les ciutats i exerceix la seva professió en qualsevol racó. Nascuda al si d'una família pobre, només li queda l'opció per sobreviure de vendre el seu cos "per dos asos".

CAIUS BAEBIUS. Sevir augustal

Un nou ric

Alex Manrique

De ser un esclau a llibert i sacerdot de culte imperial. En una societat classista com la romana que un ex esclau dediqui una estàtua pública a la seva esposa, ens indica un cert grau de permeabilitat social. Veurem que ens explica el tal *Caius*, per cert, segurament originari de Sagunt prop de València.

FABIO DEMETRIO

Professor de gramàtica

Carles Alcoy

Els alumnes són difícils? la competència dels mestres grecs és dura. Qui ha dit que exercir de mestre és fàcil ?

ASTITIUS, magister militum

Instructor militar

Legio I Germanica

Un sergent instructor, bregat en mil batalles, exerceix a Tarraco. Com son els reclutes nous? Serviran per protegir les fronteres dels atacs dels bàrbars?

TIBERIUS CLAUDIUS AMIANTUS

Negociant de vi

Auriga. Serveis Culturals

El vi de la tarraconense no es pot comparar amb el de la Campania, o si ?. Un comerciant de Tarraco intenta col·locar els seus vins a diferents indrets de la mediterrània. A Dènia li compren vi. Farà negoci ?

POMPA TRIUMPHALIS

És una producció de l'Associació Projecte Phoenix de Tarragona per al festival Tarraco Viva

Col·labora: **Ludi Scaenici** (Roma)

La cerimònia del Triomf, és potser la cerimònia romana per excel·lència. Es tracta de la celebració dels triomfs militars de Roma sobre els seus enemics. Sabrem qui podia tenir dret a un triomf. Com s'organitzava la cerimònia, per on circulava etc. De la cerimònia del triomf se'n deriva l'entrada de reis i arquebisbes a les ciutats medievals i d'aquí els seguicis populars (com Santa Tecla, per exemple). La seva influència arriba fins i tot a l'art occidental a través de les construccions dels Arcs de Triomf que tingueren la seva correlació amb edificis del Renaixement i d'èpoques posteriors. (Sant Andrea de Màntua o el pòrtic del monestir de Ripoll a Catalunya).

Data

26 i 27 de maig

Lloc

Jardins del Camp de Mart

Accés

Gratuït, de lliure accés

IURISPRUDENTIA. QUID IURIS SIT

El judici d'Hortensia i les matrones indignades.

Nemesis ARQ

L'any 42 a.C., els triumvirs Marc Antoni, Octavià i Lèpid van imposar un nou impost a les dones més riques de Roma per tal de recaptar diners per iniciar una guerra. Aquestes matrones, emparentades amb els enemics del triumvirat, no van trobar cap home que volgués defensar els seus interessos. Així doncs, un gran nombre de patrícies es van dirigir al fòrum i allí, Hortènsia, filla de l'orador Quint Hortensi *Hortalus*, va pronunciar un audaç al·legat: si les dones no havien declarat com enemics els triumvirs, perquè les castigaven?

Data 18 i 19 de maig
Lloc Fòrum de la Colònia
Accés Entrada de pagament : 3 €

Documentals ARQUEOLÒGICS

DE ROMA A GERMANIA

Legionaris de Roma al limes de Germania

Un audiovisual del Museu de Haalter am See (Alemanya) per a fer-nos una idea real de les condicions de vida dels legionaris romans en un marc geogràfic i cultural radicalment diferent al de la conca mediterrània.

FESTIVAL CONVIDAT

FESTIVAL INTERNACIONAL DE CINEMA ARQUEOLÒGIC DEL BIDASOA - FICAB

Tornem a apropar-nos a la realitat d'altres manifestacions relacionades amb la divulgació del món romà. Enguany hem convidat a un Festival Internacional de Cinema Arqueològic del Bidasoa –FICAB.

MUSEU CONVIDAT

MUSEO ROMANO DE OIASSO

A la ciutat d'Irún (País Basc)

Aquesta edició, els responsables d'aquest Museu, que ens han acompanyat des de fa alguns anys, a la Fira de Roma als Museus del Món, seran els nostres convidats especials. Al seu estand podreu descobrir les seves activitats sobre la divulgació del món romà, a la seva ciutat, Irún.

TARRACO VIVA A ALTAFULLA I CONSTANTÍ

Les Vil·les romanes

Joaquín Ruíz de Arbulo

Conferència

El món dels gladiadors

Ars Dimicandi
Recreació històrica

La música a Roma

Ludi Scaenici
Concert

Els Restaurants d'Altafulla, amb menú de recreació de cuina Romana :

Rest. VORAMAR
Rest. CLUB MARÍTIM
Rest. CAL SALVADOR
Rest. LES BRUIXES
Rest. FARISTOL
Rest. ORENETA
Rest. HOTEL LA TORRETA
Rest. HOTEL YOLA

Espai TARRACO

Les veus de les pedres ... de l' AMFITEATRE

Diana Gorostidi (ICAC)

Visita comentada

Els amfiteatres eren espais d'espectacle , però també el lloc on el poder polític feia acte de presència. La gran inscripció monumental de Tarraco , la més llarga de l'Imperi romà fins ara descoberta, ens ho mostra. La *plebs* però també feia acte de presència amb inscripcions més prosaiques , però tanmateix molt reals. Farem un viatge a la vida quotidiana d'una ciutat romana a través de les inscripcions relacionades amb aquesta mena d'espectacles.

ESTUDI, UN PAISATGISTA D'ÈPOCA ROMANA

MV ARTE

Taller de pintura

En aquest taller descobrirem els procediments utilitzats pels pintors seguidors de l'estil d'*Estudi*, un pintor de petits paisatges d'època d'August, al que van imitar durant molt temps.

Projecte HUMANITAS

TARRACO. L' URBANISME D'UNA CIUTAT ROMANA

Ricardo Mar - Joaquín Ruiz de Arbulo – Alejandro Beltran

Col·laboració : **Hugo Prades** (il·lustracions)

Exposició

Tota la informació arqueològica de les darreres dècades en una proposta gràfica que ens permetrà imaginar-nos com era l'antiga Tarraco. Els principals monuments de Tarraco recreats seguint les investigacions arqueològiques.

L'exposició s'inaugurarà amb una conferència dels autors.

Joaquín Ruíz de Arbulo – Ricardo Mar

ELS FÒRUMS de TARRACO

Joaquín Ruíz de Arbulo

Conferència

La Colònia Tarraco gaudia d'un espai públic per al poder local; el Fòrum de la Colònia. Però Tarraco era també capital d'una província i com a tal tenia també un altre fòrum; el fòrum provincial. Poques ciutats podien dir el mateix així que ens endinsarem en la realitat d'una ciutat molt especial.

Activitats a les llibreries de Tarragona

Gremi de LlibreTERS TGN

Llibreries : La Capona, La Rambla i Adsarà

Properament, més informació

MÉS ACTIVITATS TARRACO VIVA 2012

PROJECTE HUMANITAS

La cultura de l'antiga Roma

Arquitectura

EL PANTEÓ D' AGRIPA

Exposició divulgativa.

Comissariada pel professor **Ricardo Mar**, arquitecte i professor d'Arqueologia de la URV

Podrem conèixer aspectes d'aquesta obra arquitectònica com ara : qui la va planificar i qui la va fer, com es va construir i les seves funcions; els aspectes artístics i arquitectònics.

Un dels principals i més interessant monument de la Roma clàssica.

Exposició en col·laboració amb el **Col·legi d'Arquitectes de Tarragona**.

ELS FÒRUMS IMPERIALS

Exposició divulgativa

Col·labora: **Museu dels Fòrums Imperials de Roma**

Què eren, qui els va fer construir, quines funcions tenien, aspectes artístics i arquitectònics, etc. Un dels principals monuments de la Roma clàssica en una exposició divulgativa que esperem que ens apropi a aquesta vessant de la cultura romana.

Exposició al web del festival www.tarracoviva.com

Literatura

MARCIAL, epigrames, critica social i vida personal

Selecció de textos i lectures a càrrec de **Juan González Soto** (professor de literatura hispànica).

Una sèrie de lectures d'alguns dels epigrames escrits per aquest literat nascut a *Bilbilis* (l'actual Calatayud) amic d'emperadors i artista de cort però també client d'homes poderosos, satíric i divertit.

Data 19, 25 i 26 de maig

Lloc Fòrum Provincial-Pretori romà – Sala Teclata

Accés Gratuït , limitat a l'aforament de l'espai

LES AVENTURES D'ENEAS

novetat 2012

Taller de literatura romana per a públic familiar

Auriga Serveis Culturals (Tarragona)

La mitologia romana està plena d'herois: Hèrcules, Perseu, Teseu... En aquest taller descobrirem les aventures d'Eneas i construirem el nostre propi àlbum amb la seva història.

Data 25, 26 i 27 de maig

Lloc Jardins Saavedra

Accés Entrada de pagament 2 €

Llibres i transmissió de la cultura

LA BIBLIOTECA D'ALEXANDRIA, el "Google" de l'antiguitat

Exposició

El primer autor antic a mencionar que existia a Ibèria un lloc i un port amb el nom de **Tarrakon** va ser Eratòstens de Cirene, un famós geògraf i astrònom hel·lenístic del segle III aC. Eratòstens era sens dubte un dels grans savis del món antic. Ell va definir els paral·lels i meridians terrestres i va ser l'home que va mesurar per primer cop la circumferència del globus terraquí. Eratòstens reuní tots els coneixements sobre el món en una obra titulada *Geographica*, una descripció de tota la *oikoumene*, o món conegut, revisant tota la documentació disponible de la seva època i eliminant els relats mítics i les faules poètiques.

Però Eratòstens vivia a la ciutat d'Alexandria, a Egipte, i mai havia estat a Iberia. Com va poder saber que existia en aquesta terra llunyana d'occident un port i un petit lloc anomenat **Tarrakon**? Doncs simplement consultant les obres dipositades en una institució de la qual ell va ser el tercer director: **la gran Biblioteca Real d'Alexandria**, on es custodiaven tot tipus d'obres, entre les quals la pràctica totalitat dels periples i llibres de viatges fins aleshores produïts.

La gran biblioteca tenia, al segle III aC, aproximadament uns 448.000 rotlles o *volumens* conservats, de tal manera que reunia una gran part de tota la saviesa de l'antiguitat.

Exposició al web del festival www.tarracoviva.com

ELS DESCOBRIDORS DE PAPIRS (II)

Alberto Nodar

Doctor en Filologia Clàssica i Papiròleg per la Universitat d'Oxford

Què va passar a Egipte als segles XIX i XX ? Qui va anar a buscar els papirs i per què ? on els van trobar ? què van fer amb ells ? on son ara ? Va condicionar la mentalitat dels descobridors la naturalesa d'aquesta descoberta ?

Accés Gratuït , limitat a l'aforament de l'espai

D'ESPOSES, AMANTS, CONCUBINES I PROSTITUTES **novetat 2012**

Lectures dramatitzades de literatura romana

Tarragona Literària - Escola de Lletres de Tarragona

Lectura dramatitzada on s'exposen trets de la vida íntima, privada i no tan privada, dels emperadors romans des de l'any 44 aC. fins la dinastia Flàvia. De Juli Cèsar fins a Neró.

Data 19, 25 i 26 de maig
Lloc Fòrum Provincial-Pretori romà. Sala Teclata
Accés Gratuït , limitat a l'aforament de l'espai.

HISTÒRIA EN ACCIÓ

XIV Trobada Internacional de Grups de Reconstrucció històrica d'època romana

Es tracta d'una de les trobades de grups de reconstrucció més completes d'arreu d'Europa. Hi participen grups dedicats a la recreació del món romà així com d'algunes de les altres cultures contemporànies a la romana.

Món romà

LEGIONS ROMANES ALT IMPERIALS

Recreació de l'exèrcit romà alt imperial.

Projecte Phoenix -Legio VII Gemina (Tarragona).

LEGIONS BAIX IMPERIALS

Tàctiques militars romanes al baix imperi

Cohors I Gallica (País Basc).

CASTRA LEGIONIS

Els campaments romans

Projecte Phoenix -Legio VII Gemina (Tarragona).

Cohors I Gallica (País Basc).

OFRENA A JÚPITER

Culte al deu romà

Cohors I Gallica (País Basc).

Data 25, 26 i 27 de maig
Lloc Jardins del Camp de Mart
Accés Gratuït , limitat a l'aforament de l'espai

Món Celtibèric

VIDA DELS CELTIBERS

Recreació de la cultura celtibèrica.

Tierraquemada (Numància. Soria)

Aquest grup organitza des de fa alguns anys el festival Keltiberoi, dedicat a la cultura celtibèrica. El festival té lloc en el mateix poble de Garray, al costat del jaciment arqueològic de Numància.

Es tracta d'un exemple de festival que, com Tarraco Viva, es centra absolutament en la divulgació històrica.

Podrem veure com vestien, què menjaven, com lluitaven i com s'organitzaven aquests pobladors de l'interior d'Hispania.

Data 26 de maig
Lloc Muralles – Entrada (portal del Roser)
Accés Gratuït, limitat a l'aforament de l'espai

ESPAI DE LA CULTURA CELTIBÈRICA

En un espai reservat a aquest grup, hom podrà veure i consultar diferents temes relacionats amb la cultura celtibèrica.

Data 26 de maig
Lloc Muralles – entrada (portal del Roser)
Accés Gratuït, limitat a l'aforament de l'espai

MUNERA GLADIATORIA

Les lluites de gladiadors a la Roma antiga

Ars Dimicandi (Itàlia)

L'**Istituto Ars Dimicandi**, veterans del nostre festival, està especialitzat en la recerca i reconstrucció de l'armament i les tècniques de combat dels gladiadors romans. Ofereixen, doncs, una demostració especialitzada i científica molt allunyada de la visió que ens ha donat el cinema.

Data 19, 25 26 i 27 de maig
Lloc Anfiteatre romà
Accés Entrada de pagament 3 €

QUID VIDISTI, FRUMENTARIE?

Què has vist, espia?

Legio I Germanica (Tarragona)

El control de la informació en època romana. La transmissió de missatges oficials i el sistema d'espionatge i serveis d'intel·ligència. Unes tasques reservades bàsicament a elements de l'exèrcit romà.

Data 26 i 27 de maig
Lloc Aqüeducte de les Ferreres
Accés Gratuït , limitat a l'aforament de l'espai

ELS ÚLTIMS LEGIONARIS

Legions baix imperials

Legio I Germanica (Tarragona)

Cóm eren les legions en els darrers segles de l'Imperi? Quin era el seu armament? Cóm s'adaptà als canvis dels seus enemics? Servirien per frenar els cada cop més perillosos pobles bàrbars?

Data 26 i 27 de maig
Lloc Aqüeducte de les Ferreres
Accés Gratuït , limitat a l'aforament de l'espai

SEQVERE ME !

La prostitució a Roma

THALEIA. Grup de reconstrucció històrica de Tarragona

"Segueix-me !", era l'expressió que posaven algunes prostitutes a la sola de les sabates per que els clients les poguessin reconèixer i seguir-les.

El tema de la prostitució sempre ha estat tabú però, ahora, present al llarg de la nostra història, sobretot a l'època clàssica on no es veia tant com un problema, sinó com una pràctica comuna en els homes (i les dones) que no podien satisfer, en la seva unió matrimonial, certes necessitats sexuals que eren mal vistes socialment. Igual que els grecs, els llatins consideraven la prostitució com una necessitat, un remei per a la seguretat de les seves esposes. Les prostitutes preservaven la moralitat i la fidelitat de les matrones.

Data 18, 19, 25 i 26 de maig
Lloc Circ romà
Accés Entrada de pagament : 3 €
 Activitat per a majors de 18 anys

SENATUS . El senat romà

PROJECTE PHOENIX (Tarragona)

El Senat de Roma neix com un òrgan consultiu en l'època monàrquica. El seu nom té relació amb la paraula *senex* (vell) que fa referència a l'edat avançada dels primers membres. Ja en època republicana, el senat de Roma esdevindrà l'institució per excel·lència del govern de la ciutat i del vast imperi que va sorgir d'ella. No tenia el poder executiu però era qui realment governava la República. Poc a poc es convertí en l'instrument de dominació d'una classe oligàrquica: la *nobilitas*.

El seu paper a la Història de Roma es cabdal, no es pot entendre l'evolució d'aquesta antiga petita ciutat del Laci fins esdevenir la capital d'un immens Imperi, sense estudiar aquesta assemblea.

A molts monuments i monedes de l'època podem llegir: SPQR. El Senat i el poble de Roma, aquesta dualitat acabarà en guerres civils per, finalment, relegar al Senat a una assemblea poc més que consultiva en l'època Imperial.

El grup Projecte Phoenix ens aproparà, amb les eines de la divulgació històrica, a com era, qui el formava, on es reunia, com es votava i altres aspectes de la realitat d'aquesta importantíssima institució de la Roma antiga

Data 19 de maig
Lloc Antiga Audiència - Auditori
Accés Entrada de pagament : 5 €

FORUM URBIS, ROMANA VITA

La vida a la casa, al carrer i a la plaça del fòrum de Tarraco

Nemesis ARQ (Tarragona)

El fòrum de la Colònia Tarraco és l'espai que vertebrava la ciutat romana, punt de trobada i de negocis. A la basílica es tracten els temes jurídics que afecten els ciutadans mentre els funcionaris locals s'afanyen a posar en ordre les recaptacions dels diferents impostos municipals. A la plaça porticada sempre hi ha moviment: parades els dies de fira, actes religiosos, processons ...

El temple del fòrum està dedicat a la Triada Capitolina: Júpiter, Juno i Minerva, que vigilen en tot moment que els *tarraconenses* compleixin amb el seu culte.

Data 25 i 26 de maig
Lloc Fòrum de la Colònia
Accés Entrada de pagament : 2 €

ABANS DE LA CACERA

El culte a Diana

Cohors I Gallica (País Basc)

Durant la darrera fase de l'Imperi, la classe dominant va abandonar les ciutats i es va instal·lar als seus palaus al camp, les *villae*. Les caceres eren el passatemp fonamental d'aquests rics terratinents, els *honestiores*.

Us convidem a assistir al moment en què el *dominus* de la vil·la es prepara per a una d'aquests caceres, amb el seu fill gran. Els acompanya per acomiadar-los la seva dona, la *domina*. El nucli central de l'acte és l'ofrena propiciatòria a la deessa de la cacera, Diana, que oficiarà el *dominus* en un petit santuari a prop de la vil·la.

Data 26 i 27 de maig
Lloc Jardins del Camp de Mart
Accés Gratuït , limitat a l'aforament de l'espai

ARS MEDICA

Thaleia. Grup de Reconstrucció històrica de Tarragona

La medicina a Roma va tenir un desenvolupament inicial essencialment religiós. Al capdamunt del Quirinal hi havia un temple a *Dea Salus*, la deïtat que regnava sobre totes les altres relacionades amb la malaltia, entre les quals estaven: *Febris*, la deessa de la febre, *Uterina*, que tenia cura de la ginecologia, *Lucina*, encarregada dels parts, *Fessonia* , senyora de la debilitat i de l'astènia, etc. Com en altres cultures, la medicina sobrenatural romana va conservar la seva vigència i la seva popularitat fins a molt després de la caiguda de l'Imperi Romà. La seva naturalesa, essencialment religiosa, va permetre integrar-se amb les teories mèdiques que van sorgir en l'Imperi bizantí i que van prevaler durant tota l'edat mitjana

Data 19, 26 i 27 de maig
Lloc Fòrum Provincial – Pretori romà. Sala del Sarcòfag
Accés Entrada de pagament : 2 €

CARMINA CANERE

Thaleia. Grup de Reconstrucció històrica de Tarragona

Concert

Gaudirem d'uns sons de diferents instruments reconstruïts d'època romana i divertir-nos amb les melodies que ens oferiran els músics d'aquest grup que, recentment, han editat el seu primer enregistrament.

Data 22 i 23 de maig
Lloc Fòrum Provincial – Pretori romà. Sala del Sarcòfag
Accés Entrada de pagament : 5 €

GRAFFITIS

Ricardo V. Placed (Osca)

Sense diaris, televisions, ràdio ni internet, les parets de les ciutats romanes va esdevenir autèntics medis de comunicació ; de les inscripcions electorals , als anuncis publicitaris, passant per poemes, classificats eròtics etc. L'enorme proliferació d'inscripcions de tot tipus a les parets de les ciutats romanes ens fa pensar també en una gran quantitat de ciutadans que sabien llegir i escriure. Aquestes son algunes de les reflexions que ens oferirà l'activitat

Data 25 i 26 de maig
Lloc Mur Fòrum - Provincial Baixada del Roser
Accés Entrada de pagament : 2 €

NEGOTIATOR. Producció i comerç de vi **novetat 2012**

Recreació Històrica Badalona

El *negotiator* és la recreació del procés de producció i comerç del vi, des de la vinya a la taula en època romana.

El procés de producció del vi està molt ben documentat a *Baetulo* al s. I., i és per aquest motiu que la narració se situa en aquest temps i espai. S'utilitzen repliques de materials procedents dels jaciments arqueològics de la ciutat romana de *Baetulo* i d'altres jaciments propers que també tenen una producció vitivinícola important. El procés de producció s'explica a partir d'una família patrícia propietària de vil·les i centres de producció, i del seu *negotiator*. Aquest personatge era sovint un esclau de la família que gestionava la finca i la producció de vi i, de vegades, tancava els tractes amb els mercaders i compradors de vi

Durant la recreació es veuran diverses escenes: la verema, el trepitjat del raïm, la fabricació d'àmfores i la seva impermeabilització, l'abocament del vi a les àmfores i el pacte de compraventa. Finalment s'explicarà el comerç del vi des de Baetulo cap a la mediterrània, els diferents tipus de vi més comuns, i es donarà un petit tast a alguns dels espectadors.

Data 26 i 27 de maig
Lloc Jardins del Camp de Mart
Accés Gratuït , limitat a l'aforament de l'espai

VIA TARRACONENSIS

Participen:

Nemesis, Projecte Phoenix, Thaleia, Genovesa Narratives Teatral – Aula teatre URV, Narradors Tarragonins, Legio I Germanica, Camp d'Aprenentatge de Tarragona, Tarragona Literària-Escola de Lletres de Tarragona, Associació Cultural St. Fructuós, MV Arte, Ass. *Si vis pacem para ludum*, Auriga, Ludi Scaenici i Ars Dimicandi

En col·laboració amb el Club dels Tarraconins.

Els grups de Tarragona, i alguns dels grups europeus que participen al festival, ens oferiran un tast de les seves activitats i hom podrà apropar-se i informar-se de primera mà sobre el seu treball en el camp de la reconstrucció històrica del món romà.

Els Club dels TARRACONINS participaran d'aquestes activitats durant tot el matí del diumenge i celebraran el seu aniversari amb tothom.

Data 20 de maig (matí)
Lloc Murallles - Passeig Arqueològic i Jardins Camp de Mart
Accés Gratuït, d'accés lliure

FUNUS. El món de la mort a l'antiga Tàrraco **Nemesis (Tarragona)**

Col·labora : Parc Central

Si poguéssim traslladar-nos dos mil anys enrere en el temps i utilitzéssim alguna de les vies d'entrada a l'antiga ciutat de Tàrraco, segurament quedaríem sorpresos en veure que les vies principals d'accés a la ciutat eren plenes de monuments funeraris a banda i banda.

Al món de l'antiga Roma, a la ciutat dels vius s'hi entrava per la ciutat dels morts. Els monuments funeraris i les tombes en general, recordaven els difunts però també la importància social de les famílies de la ciutat

Lloc Restes arqueològiques del Parc Central
Accés Gratuït , limitat a l'aforament de l'espai

ESPAI TARRACO

La nostra ciutat, fa dos mil anys

En aquestes activitats intentarem donar a conèixer la història i les fites arqueològiques de l'antiga Tarraco.

LES VEUS DE LES PEDRES: PINZELADES D'UNA TÀRRACO MOLT VIVA

Diana Gorostidi (ICAC)

Aquesta activitat té com a objectiu realitzar una passejada per la part alta a la recerca dels antics habitants de la Tàrraco romana, immortalitzats en les inscripcions llatines que encara es troben dispersades pels seus carrers. La lectura comentada d'aquestes petites pinzellades d'història ens aproparan als antics tarragonins que les van protagonitzar i els seus relats ens il·lustraran una Tàrraco més propera i més viva.

L'activitat constarà d'una primera i breu introducció als conceptes bàsics de l'epigrafia llatina per després anar a fer un recorregut a peu pels carrers de la part alta identificant, llegint i comentant una sèrie d'inscripcions que aproparan als participants a aquest importantíssim element del patrimoni arqueològic tarragoní.

Lloc Itinerari. Inici Casa Canals, Sala Plana
Accés Entrada de pagament : 2 €

TARRACO. LES ULTIMES TROBALLES

novetat 2012

Visita al carrer del Vapor

Imma Teixell

Arqueóloga Municipal

Lloc Torre romana del c/ del Vapor
Accés Entrada de pagament : 2 €

URBANISME I ARQUEOLOGIA TARRACO

novetat 2012

Lluís Balart

Director del Museo de Historia de Tarragona

L'AQÜEDUCTE ROMÀ DE TARRACO

novetat 2012

Visita comentada a l'Aqüeducte de les Ferreres

Juan Menchon

Arqueòleg Municipal. Autor del projecte de restauració de l'Aqüeducte

Després de la recent restauració de l'aqüeducte romà de Tarragona, podrem fer una visita comentada a aquest espai patrimoni de la humanitat per la UNESCO

Lloc Aqüeducte de les Ferreres –Pont del Diable
Accés Entrada de pagament : 2 €

PASSEJADA ARQUITECTÒNICA PER TARRACO

novetat 2012

Josep Mª Macias (Arqueòleg ICAC) – Meritxell Blay (Presidenta de l'APLEC)

Activitat adreçada a alumnat de llatí i grec de 4rt ESO i Batxillerat. Es realitzarà una conferència a l'ICAC a càrrec de Josep M. Macias i després es faran unes activitats per a estudiar *in situ* la pedra romana en diferents monuments de la ciutat, com la Volta del Pallol i la Muralla.

Data 18 i 25 de maig
Lloc Inici ICAC. Itinerari :Volta del Pallol i Muralles
Accés Activitat adreçada als IES de Tarragona

PASSEJANT PER TARRACO

Itinerari per **infants** als espais de Patrimoni Mundial

AURIGA, Serveis Culturals

Seguint les passes d'en *Lucius* coneixerem com era la ciutat de Tàrraco a la seva època: com estava construïda la muralla, quins eren els seus déus preferits, què feia al Fòrum, si preferia els espectacles del circ o de l'amfiteatre...

Lloc Inici: Plaça del Pallol – Porta Antiga Audiència
Accés Entrada de pagament : 1 €

TRES TERRASSES, UN MONUMENT

El Fòrum Provincial de Tarraco

Miquel Blay

En el darrer terç del segle I dC a la ciutat romana de Tàrraco s'edifica el conjunt monumental més imponent construït mai a la ciutat, tant romana com posterior i als nostres dies. Encaixat entre el recinte de les muralles i salvant el desnivell del terreny, la *Colonia Iulia Urbs Triumphalis Tarraco*, construirà una de les places més grans del món romà, un recinte de culte imperial i un circ.

Durant segles i des d'aquest espai, s'administrarà la província Hispania Citerior o Tarraconensis (que abastava més de la meitat de la Península Ibèrica). Marbres d'importació de les pedreres imperials de Carrara, columnes, capitells, els millors materials per un conjunt monumental que volia representar l'orgull i la integració plena de la ciutat a l'Imperi de Roma.

Data 19 i 26 de maig
Lloc Inici: Pla de la Seu
Accés Entrada de pagament : 2 €

TARRACO, la ciutat romana

Xerrada a la maqueta de Tàrraco

Miquel Blay

Aprofitant la maqueta de Tàrraco, ens podrem fer una idea del urbanisme i les principals característiques de l'antiga ciutat de Tàrraco: fortificacions, conduccions d'aigua, carrers, edificis públics i places de l'antiga ciutat romana.

Data 19 i 26 de maig
Lloc Antiga Audiència - Maqueta
Accés Entrada de pagament : 2 €

NITS TARRACO VIVA

LUDI APOLLINARES

Jocs en honor del déu Apol·lo

Nemesis. Arqueologia i Difusió Cultural (Tarragona)

Istituto **Ars Dimicandi** (Itàlia)

Amb la col·laboració de: GENERACIÓ, Forn Pastisseria Jordi Andreu.

Els grups Nemesis (Tarragona) i Ars Dimicandi (Itàlia) en col·laboració, ens oferiran una demostració de com s'organitzaven, qui pagava i qui lluitava en els jocs a l'amfiteatre. La demostració més completa que s'ha fet sobre els jocs *gladiatoris* del món romà.

Els *Ludi Apollinares* es varen organitzar per primera vegada a Roma en el decurs de la Segona Guerra Púnica, concretament després de la batalla de *Cannae* (212 aC). Els oracles consultats aconsellaven obtenir l'ajut del déu en la guerra que Roma lliurava contra Cartago, per preservar la república d'aquest i altres perills. Per aquest motiu es varen crear aquests jocs de caràcter anual i supervisats pel *Pretor Urbanus*. A més, podien incloure la realització de sacrificis en honor a Apol·lo i altres déus, seguint els ritus grec.

Data	25 i 26 de maig
Lloc	Amfiteatre
Accés	Entrada de pagament 5 €

LA GRAN HISTÒRIA D'ANTONI I CLEOPATRA

Representació de titelles romans

Genovesa Narratives Teatral

Gràcies als cronistes clàssics, sabem que a l'època romana ja hi havia representacions de teatre de titelles. En aquesta ocasió un narrador i el seu ajudant ens transportaran a les províncies orientals de l'Imperi romà per donar-nos a conèixer l'apassionada història d'amor entre Marc Antoni i Cleopatra, al mateix temps que ens descriuran, amb tot detall, els successos de la batalla d'*Actium*.

Data	19, 25 i 26 de maig
Lloc	Muralles – Espai Minerva
Accés	Entrada de pagament 5 € - Activitat per a públic adult.

LA MÚSICA A ROMA

Concert

Ludi Scaenici (Itàlia)

El grup de recreació musical romana ens realitzarà una demostració amb comentaris sobre els instruments musicals a l'antiga Roma i la importància de la música a la cultura romana.

Data 19, 25 i 26 de maig
Lloc Murallles - Espai Minerva
Accés Entrada de pagament 5 €

DEUS, MITES I HOMES A L'OLIMP

Mitologia grecoromana als frescos de la sala noble de Casa Castellarnau

Narradors Tarragonins

El grup Narradors Tarragonins ens fa un viatge a la mitologia clàssica tot mirant cap al cel. Al sostre d'aquesta casa noble de Tarragona (seu del Museu d'Història) hi trobem els més importants mites i símbols mítics de la cultura clàssica..

Lloc Casa Castellarnau – Sala noble
Accés Entrada de pagament 3 €

IMAGINES ROMANORUM

El gènere del retrat a la pintura romana

MV ARTE (Tarragona)

Emma Zahonero i Jesús Mendiola, llicenciats en Belles Arts i restauradors d'obres d'art i arqueologia, han treballat per a diversos museus i institucions en diverses restauracions i també en la recerca i reconstrucció d'elements arquitectònics i arqueològics.

Enguany, ens parlaran de la pintura de retrat i ens donaran a conèixer el seu treball de recerca vers aquest tipus d'expressió artística en l'època clàssica.

Aquesta activitat fa un recorregut per les diferents tipologies del retrat romà : el retrat mitològic o històrica d'herois del passat (d'origen hel·lenístic), el retrat de privat (el funerari, les *imagines maiorum*, el representatiu, el particular...) i el retrat oficial (de l'emperador).

“La filla del pintor Butades de Sició estava enamorada d'un jove. Quan aquest va marxar a l'estranger, va fer una línia al voltant de l'ombra del seu rostre projectada a la paret amb la llum d'una lucerna”

Així ens explica Plini el Vell l'origen del retrat i, amb ell, el de la pintura realista-naturalista.

Data 19, 25 i 26 de maig
Lloc Casa Castellarnau
Accés Entrada de pagament 3 €

GASTRONOMIA

TARRACO A TAULA

XIV Jornades gastronòmiques romanes

L'associació Tàrraco a Taula, ofereix durant els dies del festival Tarraco Viva una oferta gastronòmica que ens permetrà degustar els sabors de l'antiga Roma.

Recuperant, i de vegades actualitzant, receptes de plats romans extrets de textos de l'època com el llibre "*De re coquinaria*" d'Apici (el famós gastrònom de l'època d'August i Tiberi, hom podrà constatar les similituds i les diferències amb la cuina d'avui dia, tot fent un viatge en el temps a través del paladar.

Oferta i informació als mateixos establiments participants i properament al web del festival.

SVAVITER OLENS ?

Aromes i gustos culinaris al món romà

Taller de cuina romana

KuanUm. Gastronomia i història (L' Hospitalet-Barcelona)

La cuina és una deliciosa amalgama de colors, textures, sabors i olors. En aquest espai de reconstrucció històrica ens podrem apropar al coneixement d'alguns d'aquests aspectes de la gastronomia. El món romà va ser especialment ric en sabors i olors, amb el desenvolupament d'una cuina elaborada i proveïda d'ingredients que tant podien venir de l'entorn més immediat com de les terres més llunyanes. Per aquesta raó la cuina romana gaudia d'una complexitat i una originalitat que va trigar molt de temps a ser superada.

Aquesta activitat pretén oferir una immersió activa dins les aromes i els gustos romans, mitjançant un joc d'identificació, l'elaboració d'una recepta i una petita degustació.

Data 25, 26 i 27 de maig
Lloc Casa Canals – Sala Plana
Accés Entrada de pagament 5 €

AD CUCUMAS. TABERNA VINARIA

El món del vi a Roma

Benito Báguena (Saragossa)

Taller amb tast de vins romans. Un passeig per la cultura vinícola dels antics romans amb comentaris i tasts de vins romans recreats per investigadors del tema. Cada tast de vi anirà acompanyat d'un petit tast de menjar romà.

Data 25, 26 i 27 de maig
Lloc Casa Canals - Pati
Accés Entrada de pagament 5 €

FIRES I TROBADES

ROMA ALS MUSEUS DEL MÓN

X FIRA INTERNACIONAL DE MUSEUS I JACIMENTS D'ÈPOCA ROMANA

Museus, centres d'interpretació, parcs arqueològics de diferents països europeus i publicacions d'història participen en la fira internacional Roma als Museus del Món per tal de donar a conèixer al visitant de TARRACO VIVA l'immens llegat de la civilització de l'antiga Roma.

Un espai per informar-se, dels indrets amb llegat romà, cercar contactes i informació i planificar activitats i viatges culturals i també poder intercanviar informació sobre el treball i les realitats de museus i institucions amb les seves aportacions a l'àmbit de la divulgació històrica. Un espai per conèixer les diverses publicacions d'història, nacionals i internacionals, que podem trobar en el mercat i també els professionals de serveis per a museus i centres de difusió del patrimoni.

MUSEU CONVIDAT

Museo Romano de Oiasso (Irún – País Basc) **novetat 2012**

Data 25, 26 i 27 de maig
Lloc Jardins Camp de Mart - Auditori
Accés Gratuït, limitat a l'aforament de l'espai

FÒRUM TARRACO

XIII Fira de Productes, Empreses i Associacions de Divulgació Històrica Romana

Empreses de guies, d'arqueologia, grups de recreació històrica, associacions pel patrimoni, i altres ens donaran informació sobre els seus productes relacionats amb l'antiga Roma i la seva història.

Data 25, 26 i 27 de maig
Lloc Jardins Camp de Mart - Auditori
Accés Gratuït, limitat a l'aforament de l'espai

ARTIFEX

Artesans i artesanía al món romà

Artesans que realitzen rèpliques arqueològiques d'originals trobats en excavacions, així com demostracions pràctiques de fabricació de materials, ens donaran l'oportunitat d'apropar-nos al món del treball pre-industrial. Es realitzaran alguns tallers pràctics.

Data	25, 26 i 27 de maig
Lloc	Jardins Camp de Mart
Accés	Gratuït, limitat a l'aforament de l'espai

TABERNA LIBRARIA

Espai dedicat al llibre

El Gremi de Llibreters de Tarragona ens ofereix tots els seus fons bibliogràfics perquè puguem gaudir de la història antiga també a casa. Llibres per a adults, per a nens i joves. Novel·la històrica, assaig, literatura i història de l'antiguitat a l'abast de tothom amb el producte més antic i millor per a la divulgació: els llibres.

Data	25, 26 i 27 de maig
Lloc	Jardins Camp de Mart
Accés	Gratuït, limitat a l'aforament de l'espai

TALLERS I PARTICIPACIÓ

Aquestes activitats ofereixen la possibilitat d'aprendre sobre el món romà a través de la participació en tallers de diferents temes: jocs, perfumeria, mosaics, pintura, escriptura, mites, topografia romana, etc. Tot un món per experimentar sobre aspectes de la vida de l'antic Imperi romà.

SCRIPTORIUM

Taller d'escriptura romana

Ricardo V. Placed (Osca)

El cal·ligrafista Ricardo V. Placed (titulat per la universitat d'Al Azar del Caire) ens proposa un viatge a la manera d'escriure dels antics romans. Els estris, els tipus de lletres, els suports.

Data 26 i 27 de maig
Lloc Antic Ajuntament
Accés Entrada de pagament 2 €

SI VIS PACEM PARA LUDUM

Jocs d'estratègia i simulació sobre l'antiguitat

Associació *Si vis pacem, para ludum* (Tarragona)

Aquesta activitat dona a conèixer el món dels jocs d'estratègia i, alhora, aprofundeix en la història i els coneixements sobre el món antic d'una manera divertida. L'ambientació històrica de cadascun d'aquests jocs incorpora noms, conceptes, fets històrics, etc. que el converteixen en una eina pedagògica i de divulgació.

Data 19, 25, 26 i 27 de maig
Lloc Antiga Audiència – Plaça Pallol
Accés Gratuït amb lliure accés (aforament limitat)

TESSELLATUM

Taller de mosaics romans

Auriga, Serveis Culturals (Tarragona)

Els nens i nenes podran realitzar una còpia dels mosaics romans que s'han conservat a Tarragona per conèixer el nostre patrimoni. Els models estan adaptats a les edats dels i les participants.

Data 25, 26 i 27 de maig
Lloc Jardins de Saavedra
Accés Entrada de pagament : 2 €

EL CEL DELS ROMANS. Planetari

Blau el Planetari
Inés Dibarbouré

Com era el cel que veien el romans a la nit? Quin coneixement en tenien, moviment del cel, constel·lacions? Quina utilitat pràctica hi donaven: navegació, collites, orientació?.

Mitologia romana representada al cel: el Lleó (història de Píram i Tisbe d'Ovidi). Els planetes: Mercuri, Venus, Mart, Júpiter i Saturn: per què porten aquests noms? Què simbolitzaven en el món romà? Com els identificaven al cel?

Data 25, 26 i 27 de maig
Lloc Jardins del Camp de Mart
Accés Entrada pagament 1 €

LUCERNAE

Taller de *Lucernas* romanes
Taller SIGILLUM (Calahorra, La Rioja)

Sovint s'associa l'oli al consum alimentari, però a l'antiguitat, el seu us fonamental era el de il·luminar les cases. El sistema més utilitzat com a llum a les llars va ser les llànties de ceràmica. Son milers i milers els fragments i peces les que apareixen a qualsevol excavació. Son per això, elements imprescindibles en la datació d'objectes arqueològics.

En aquest taller podrem aprendre de la fabricació d'una *lucerna* romana i tindrem l'oportunitat de confeccionar una de pròpia.

Data 25, 26 i 27 de maig
Lloc Jardins Camp de Mart - Artífex
Accés Entrada de pagament 3 €
Taller per adults i infants majors de 10 anys

CISTA

Taller de cistelleria romana
Mónica Guilera i Carles Alcoy - Associació de Cistellers i Cistelleres de Catalunya

Fins fa pocs anys la cistelleria ha estat un element omnipresent. A Roma hi era pertot: els carros, les cases, els escuts dels legionaris, les cistelles (la *cista mística*). En aquest taller de cistelleria romana podreu veure algunes mostres.

Data 25, 26 i 27 de maig
Lloc Jardins Camp de Mart - Artífex
Accés Entrada de pagament 2 €

JUGUEM COM JUGAVEN ELS NENS I NENES ROMANS

Activitats (tallers, jocs i altres) per a grups escolars de Tarragona i d'altres localitats.

Camp d'Aprenentatge de Tarragona

Organitza: Camp d'Aprenentatge de Tarragona (Generalitat de Catalunya)

Data 17 de maig (matí)
Lloc Jardins Camp de Mart
Accés Reservat a grups escolars
Informació: [Camp d'Aprenentatge Tarragona.](#)

TALLERS PER A INFANTS

Camp d'Aprenentatge de Tarragona

Properament més informació

Data 25, 26 i 27 de maig
Lloc Jardins Saavedra

LES ESCOLES A TARRACO VIVA

Activitats de recreació, adreçada als centres escolars. Els alumnes podran aprendre aspectes de la vida quotidiana dels legionaris i dels gladiadors, de l'antiga Roma

Data 22 i 23 de maig (matí)
Lloc Jardins Camp de Mart, Muralles, Amfiteatre
Accés Reservat a grups escolars

CONVERSES AMB LA HISTÒRIA

IN RUSTICAM ROMANAM LINGUAM

De com la llengua llatina es va transformar en la llengua catalana

Pere Navarro

Professor Filologia Catalana de la URV

Quins són els canvis que van fer possible que la llengua llatina modifiqués la seva estructura i es diversifiqués en el conjunt de llengües neollatines? Com es van produir aquests canvis que van afectar els sons, les formes, l'ordre dels mots, el significat de les paraules?

En aquesta activitat descobrireu l'evolució que va afectar la llengua llatina i que la va convertir en un variat mosaic lingüístic: les llengües romàniques.

Data 25 i 26 de maig
Lloc Volta del Pallol
Accés Gratuït, limitat a l'aforament de l'espai

LIBRATIO AQUARUM

L'art romà d'administrar les aigües

Isaac Moreno

Enginyer d'Obres Públiques

“L’any 312 aC el primer aqüeducte portava aigua d’excel·lent qualitat a Roma. Al final de la vida de la gran ciutat van ser deu els que subministraven prop de mil milions de litres d’aigua per dia. La meitat d’aquest impressionant subministrament era per als banys públics i la resta per a altres consums dels dos milions d’habitants de la ciutat. L’equivalència de 250 litres per habitant i dia és una quantitat superior a la que consumeixen avui moltes de les ciutats modernes com ara Londres o Nova York. L’any 1954, quatre d’aquests aqüeductes van ser renovats i van ser suficients per a satisfer les necessitats de la Roma moderna.”

Data 26 i 27 de maig
Lloc Aqüeducte romà de les Ferreres
Accés Gratuït, limitat a l'aforament de l'espai

VINDOLANDA. UN CAMPAMENT LLUNYÀ

Albert Anglès

Estudis del món romà i excavador a Vindolanda

El mur d'Adrià protegí, durant segles, la frontera més septentrional de l'Imperi romà a Britània. Un dels campaments que en formaven part és el de Vindolanda. En aquesta fortificació s'han trobat importantíssims vestigis arqueològics sobre tot, les conegudes com "Tauletes de Vindolanda", una

sèrie de cartes privades i oficials que ens parlen de la vida quotidiana dels legionaris de fa dos mil anys. Podrem conèixer, de primer mà, les darreres troballes que s'han descobert en aquest jaciment.

Lloc Volta de Pallol
Accés Gratuït, limitat a l'aforament de l'espai

BEATUS ILLE

Feliç aquell que, lluny dels negocis... viu content en una caseta al camp!

Carles Alcoy / CATEROI

A través de diversos textos coneixerem la fal·lera dels romans per la bondat de viure al camp... i al contrari, els avantatges de viure a ciutat.

Seguirem diverses vides de romans de l'època augusta i veurem com valoraven la vida al camp i la tradició, que ha arribat fins avui, de viure en vil·les. I farem un petit refrigeri de l'època, mentre escoltem les narracions sobre com n'és de bonic viure al camp ... o no.

Data 19, 25, 26 i 27 de maig
Lloc Muralles – zona Minerva
Accés Entrada de pagament 3 €

CARRERS, CASES I NEGOCIS DE FA DOS MIL ANYS

Urbanisme i vida quotidiana a una ciutat romana

Magí Seritjol

Director del Festival Tarraco Viva

La *Lex Iulia Municipalis* regulava l'ample i la neteja de les voreres (era preceptiu que ho fessin els veïns), posteriorment altres lleis regularien les alçades dels edificis i la seguretat viària així com els sorolls. Les lleis proposaven però els homes disposaven; l'ocupació de voreres era habitual, la neteja era quelcom discreta, els edificis s'ensorraven per la mala qualitat dels materials i l'excés d'alçada. Ciutats sorolloses, plenes de brutícia i perilloses, sí. Però també ciutats plenes d'activitats comercials, polítiques, religioses etc. Ciutats plenes de vida.

Data 20 i 27 de maig
Lloc Antigua Audiència - Maqueta
Accés Entrada de pagament : 2 €

DIVULGACIÓ HISTÒRICA AUDIOVISUAL

V CICLE DE DOCUMENTALS ARQUEOLÒGICS

Organitza: **Institut d'Arqueologia Clàssica de Catalunya (ICAC)** amb col·laboració amb el **Festival de Cinema Arqueològic del Bidasoa** i el **Museo Romano de Oiasso (Irún)**

Projecció de documentals arqueològics relacionats amb l'antiguitat. En col·laboració amb el *Festival de Cine Arqueológico del Bidasoa* i el *Museo Romano de Oiasso (Irún)* els espectadors podran veure una selecció de documentals de tema arqueològic seleccionats de les diverses edicions d'aquest prestigiós festival.

Lloc Sala d'actes de l'ICAC
Accés Lliure (aforament limitat)

Properament ampliarem la informació.

DOCUMENTALS ARQUEOLÒGICS

Projeccions

En col·laboració amb **Institut d'Arqueologia Clàssica de Catalunya** i el **Festival Internacional de Cinema Arqueològic del Bidasoa**

Es projectaran documentals sobre el món antic que han format part del Festival Internacional de Cinema Arqueològic del Bidasoa (FICAB). Es tracta de documentals d'edicions anteriors, en horari nocturn, pel públic del festival Tarraco Viva.

Properament, més informació.

LA SEMILLA DE LOS SUEÑOS. VILLA ROMANA DE EL RUEDO
Museo de Historia de Almedinilla (Còrdova)

novetat 2012

CONFERÈNCIES I XERRADES

ELS "HOOLIGANS" DE L'ANTIGUITAT **novetat 2012**

Oriol Olesti

Professor de la Universitat Autònoma de Barcelona

TARRACO, HAETICORUM CIVITAS **novetat 2012**

L'acusació d'heretgia colpeix Tarragona a inicis del s. V, segons l'epístola 11* de Consenci

Meritxell Pérez Martínez

ELS DESCOBRIDORS DE PAPIRS (II)

Alberto Nodar

Doctor en Filologia Clàssica i Papiròleg per la Universitat d' Oxford.

EL TRIOMF **novetat 2012**

Fernando Quesada Sanz

Professor de la Universitat Complutense de Madrid

DE SÚBDITS A CIUTADANS **novetat 2012**

1800 anys de l'edicte de Caracal.la (212 dC)

Enrico Silverio

ENAMORA`T DE LES GEMMES DEL PASSAT **novetat 2012**

Institut Gemmològic de TGN

Amb la Col·laboració del Museu d'Art Modern de Tarragona – Diputació de Tarragona

SECRETS DE TARRACO **novetat 2012**

Patronat de Turisme Tarragona

Auriga, serveis culturals

Presentació d'un producte turístic, adreçat al públic familiar. Una gincama familiar amb el patrimoni romà de Tarraco com a fons.

Pantomima romana

ACTE DE CLOENDA del festival

Idea i creació de : Zona Zalata, Aula Teatre URV

Col·labora: **Esbart Santa Tecla** (Tarragona) i **Ludi Scaenici** (Roma)

En aquests darrers anys el Laboratori s'ha consolidat amb una acurada feina de reconstrucció de màscares, escenografies, vestuari, elements escènics en general i altres elements imprescindibles per entendre l'escena romana a través d'una contínua recerca d'informació històrica i iconogràfica de l'època, que ens ha permès gaudir de la recreació, com a eina de reflexió del nostre temps, a través de la mirada atenta d'un passat a casa nostra, molt pròxim i present al mateix temps, i tantes i tantes referències patrimonials que la nostra ciutat, Tarragona, posseeix com un regal del déus mil·lenaris que ens contemplen des de la distància del temps.

Aquesta acurada experiència va donar com a fruit una primera publicació en forma de llibre: *Teatre Popular Romà. Memòria d'una excavació teatral*, a càrrec de Joan Pascual i Enric Garriga, que és una eina fonamental per entendre què eren les farses atel·lanes, un gènere teatral genuïnament d'origen romà, que ens facilita tenir a les nostres mans eines de recerca importants per tal de seguir el nostre recorregut d'investigació.

Tot aquest llarg procés ens permet, per aquest any 2012, apostar per la recreació d'un altre gènere escènic romà, el mim i la pantomima, del qual, desgraciadament, ens ha arribat també molt poca informació, a causa de les seves característiques, on l'element fonamental és el treball corporal per davant del textual, i això ha fet que davant una història del teatre explicada bàsicament des dels seus textos teatrals literaris, no puguem gaudir d'una explicació detallada de les seves característiques i posseir una àmplia iconografia que permeti una visió clara de la seva estructura.

Però aquestes limitacions ens ha estimulat a fer una esforç per fer reviure una realitat escènica que podríem comparar amb els espectacles de varietats actuals, o els grans musicals, i on els diferents llenguatges —dansa, música, veu i estructures visuals—, articulaven, amb tota seguretat, unes propostes escèniques carregades de diversió i passió per la seva realitat.

I és en aquest sentit que hem encetat un procés de reconstrucció de la pantomima en època romana, que volem oferir als amants de Tàrraco Viva com a festa de cloenda i com a auguri d'un futur intens en l'àmbit cultural i en l'àmbit humà de la nostra ciutat

Data 27 de maig
Lloc Palau de Congressos – Sala August
Accés Gratuït, limitat a l'aforament de l'espai

ACTIVITATS MUSEU D'HISTÒRIA DE TARRAGONA

Jornades de Portes Obertes

El Museu farà jornades de portes obertes durant tots els dies del festival, l'accés a tots els seus recintes monumentals seran gratuït.

Data	De 17 al 27 de maig
Lloc	Muralles, Amfiteatre, Fòrum Provincial -Pretori romà, Circ, Fòrum de la Colònia, Casa Castellarnau, Casa Canals
Accés	Gratuït, limitat a l'aforament de l'espai

No es podrà fer la visita als recintes mentre s'estiguin fent activitats del festival.

ACTIVITATS MUSEU BÍBLIC

Organitza : **Museu Bíblic - A.C. St. Fructuós - ICAC**

BETESDA, la història d'un sarcòfag

Aquesta activitat aproparà al públic al coneixement d'un dels tresors artístics, d'època paleocristiana, més important de Tarragona: El sarcòfag de Betesda. Va ser encastat a la Catedral de Tarragona, en època medieval. Datat entorn l'any 400 representa un conjunt d'escenes salvífiques del Nou Testament (guarició de tres cecs, guarició de l'hemorroïsa, Crist amb el paralític amb la llitera a la piscina de Betesda, conversió de Zaqueu, entrada triomfal de Crist a Jerusalem,...).

A través d'una representació escènica i un personatge central, un escultor, s'aniran explicant les diferents escenes que decoren el sarcòfag. Un conjunt d'imatges detallades del sarcòfag seran projectades en una gran pantalla com a teló de fons. Cada escena anirà acompanyada per la interpretació d'un salm en cant gregorià. En acabar, s'escenificarà l'enterrament d'un difunt dins el sarcòfag i es recitarà la *commendatio animae* que es desprèn de la lectura de les escenes de l'exemplar de Betesda.

Lloc	Pla de la Seu
Accés	Gratuït amb lliure accés (aforament limitat)

Conferències :

Properament, més informació.

Jornades de Portes Obertes

El Museu Bíblic de Tarragona tindrà jornades de portes obertes durant la major part dels dies del festival. Una bona ocasió per visitar les seves sales i exposicions.

Projecció de l'audiovisual *IN COEMETERIO*

Reconstruccions d'un enterrament cristià al segle V dC

Lloc Museu Bíblic

Accés Gratuït, limitada a l'aforament de l'espai

ACTIVITATS MUSEU DEL PORT DE TARRAGONA

GENT DE TARRACO i ROMA

TIBERIUS CLAUDIUS AMIANTUS

novetat 2012

Negociant de vi

Auriga, serveis culturals

Data 18, 26 i 27 de maig

Lloc Sala d'actes del Museu del Port – Refugi 2, moll de Costa

Accés Gratuït, limitada a l'aforament de l'espai

Conferència :

Properament, més informació.

Jornades de Portes Obertes

Data Del 18 al 20 i del 25 al 27 de maig,

Lloc Museu del Port – Refugi 2, moll de Costa

Accés Gratuït, limitada a l'aforament de l'espai

ACTIVITATS DEL MUSEU NACIONAL ARQUEOLÒGIC DE TARRAGONA - MNAT

Properament més informació

ACTIVITATS MUSEU D'HISTÒRIA DE CAMBRILS

Un anys més, el Museu d'Història de Cambrils i el jaciment de la Llosa participa al festival oferint un seguit d'activitats que ens aproparan al coneixement del que era la vida quotidiana en una vil·la romana del *ager tarraconensis*.

TOQUEM ELS ROMANS

Taller familiar

Museu d'Història de Cambrils

Data 26 i 27 de maig

Lloc Vil·la de la Llosa de Cambrils

Accés Informació i reserves :
Patronat de Turisme de Cambrils

PORTES OBERTES AL JACIMENT

Vil·la de la Llosa de Cambrils

Data 19, 20, 26 i 27 de maig

Lloc Vil·la de la Llosa de Cambrils

Accés Informació i reserves :
Patronat de Turisme de Cambrils

PORTES OBERTES al Museu del Molí de les Tres Eres

Museu d'Història de Cambrils

Data 19, 20, 26 i 27 de maig

Lloc Museu del Molí de les Tres Eres (Cambrils)

Accés Informació i reserves :
Patronat de Turisme de Cambrils

ACCÉS I ENTRADES A LES ACTIVITATS

L'accés a les activitats de TARRACO VIVA 2012 pot ser gratuït i de pagament.

Tant una com l'altra estan indicades al programa en cadascuna de les activitats :

- **Gratuït, limitat a l'aforament de l'espai**

Son activitats d'accés lliure i gratuït per a les quals no es necessari obtenir cap mena d'invitació o entrada. En cas de superar l'aforament aconsellable d'aquests espais l'accés es limitaria, per motius de seguretat.

- **Entrada de pagament**

Hi ha quatre preus diferents, segons la tipologia, aforament de l'espai, utilització de materials, etc. Aquests preus son d' 1€, 2€, 3€ i 5€

ENTRADES PER A LES ACTIVITATS DE PAGAMENT

L'adquisició de les entrades es podrà realitzar :

- per Internet : a partir del **24 d'abril**.
- a l'Oficina Tarraco Viva (Casa Sefus, Plaça del Pallol) : a partir del **17 de maig**.

S'acceptaran reserves d'un màxim de 5 localitats per activitat.

ELS GRUPS PARTICIPANTS I COL·LABORADORS

TARRAGONA

Associació Tarraco a Taula
Associació Cultural St. Frutuós
Associació Projecte Phoenix – Legio VII Gemina
Aula de Teatre de la Universitat Rovira i Virgili
Auriga Serveis Culturals
Camp d'Aprenentatge de Tarragona (Generalitat de Catalunya)
Esbart Santa Tecla
Genovesa. Narratives Teatral
Gremi de Llibreters de Tarragona
Institut Català d'Arqueologia Clàssica ICAC
Legio I Germanica
Museu d'Història de Tarragona
Museu Bíblic de Tarragona
Museu del Port de Tarragona
Museu Nacional Arqueològic de Tarragona
Museu d'Història de Cambrils
MV Arte
Narradors Tarragonins
Nemesis. Arqueologia i Cultura
Tarragona Literària – Escola de Lletres de Tarragona
Thaleia. Grup de reconstrucció històrica de Tarragona
Zona Zàlata

CATALUNYA, ESPANYA, INTERNACIONAL

Arqueodromo (Saragossa)
Asociación Cultural Celtibérica Tierraquemada (Numància-Soria)
Aurificina Treverica (Alemanya)
Benito Bàguena (Saragossa)
Cohors I Gallica (País Basc)
Festival de Cinema Arqueològic del Bidasoa FICAB
Forum Traiani (Alemanya)
Fundación Arkeolan (País Basc)
Istituto Ars Dimicandi (Itàlia)
J L Taly (França)
Jano (Cantabria)

Kuan Um (L'Hospitalet de Llobregat -Barcelona)

Ludi Scaenici (Itàlia)

Museo de Oiasso (Irún, País Basc)

Museo della Civiltà Romana (Roma)

Museu dels Fòrums Imperials de Roma

Scriptorium (Aragó)

Sigillum (La Rioja)

INSTITUCIONS I EMPRESES COL·LABORADORES

Ajuntament de Tarragona

ConSORCI per a la Promoció Turística de la Tàrraco Romana

Patronat Municipal de Turisme

Diputació de Tarragona

Museu d'Art Modern de Tarragona

Autoritat Portuària de Tarragona

Viatges Berga

Càmping Tamarit Resort

Col·legi d'Arquitectes de Tarragona

Palau Firal i de Congressos de Tarragona

Empresa Municipal de Transport - EMT

Arquebisbat de Tarragona - Capítol Catedral

Ajuntament d'Altafulla

Ajuntament de Constantí

Complex Educatiu de Tarragona (Generalitat de Catalunya)

ELS ESPAIS TARRACO VIVA 2012

Les activitats del festival, es desenvolupen principalment en els recintes monumentals declarats Patrimoni Mundial per la UNESCO, o en espais propers a aquests.

Es tracta de visualitzar molt clarament que les jornades no són pas una manifestació festiva sinó un autèntic festival especialitzat en la divulgació històrica.

Recintes i espais monumentals:

Muralles romanes (Patrimoni Mundial)
Fòrum Provincial - Pretori romà (Patrimoni Mundial)
Fòrum de la Colònia (Patrimoni Mundial)
Circ romà (Patrimoni Mundial)
Amfiteatre romà (Patrimoni Mundial)
Vil·la romana de Centcelles (Constantí) (Patrimoni Mundial) (*)
Vil·la romana de Els Munts (Altafulla) (Patrimoni Mundial) (*)
Volta del Pallol (Patrimoni Mundial)
Necròpolis paleocristiana (Patrimoni Mundial) (*)
Aqüeducte romà de les Ferreres –Pont del Diable (Patrimoni Mundial)
Mur Fòrum Provincial (baixada del Roser) (Patrimoni Mundial)
Antiga Audiència
Teatre romà (Patrimoni Mundial) (*)
Casa Castellarnau
Casa Canals
Vil·la romana de la Llosa (Cambrils)
Antic Ajuntament (Carrer Major)
Restes Arqueològiques Parc Central

Altres espais:

Jardins Camp de Mart
Jardins Saavedra
Sala d'actes ICAC
Museu Nacional Arqueològic de Tarragona (*)
Col·legi d'Arquitectes de Tarragona
Museu del Port de Tarragona
Museu d'Art Modern de Tarragona
Museu Bíblic de Tarragona
Pla de la Seu
Museu del Molí de les Tres Eres (Cambrils)
Museum Cafè
Palau Firal i de Congressos de Tarragona

(*) Pendent confirmació d'activitats

OBJECTIUS TARRACO VIVA

Aquest any celebrem la 14a edició de les jornades Tarraco Viva. Durant aquestes edicions, Tarragona ha consolidat un nou model de manifestació històrica. Lluny de les festes històriques, tan abundants al nostre país, aquest nou model de festival divulgatiu té els següents **objectius principals**:

- **Divulgar el coneixement de la història antiga** i ser capaços de posar a disposició del gran públic eines de reflexió sobre el passat històric. No n'hi ha prou en conservar i estudiar el Patrimoni Històric. Sense la divulgació i democratització del coneixement històric que ens proporciona aquest patrimoni es perd una gran part del seu valor cultural i social. ***Història per a tothom!*** podria ser un lema de les jornades. La divulgació històrica és el veritable eix central de totes les jornades, per sobre d'altres objectius.
- **Sensibilitzar als ciutadans de Tarragona** i als visitants vers la importància de la conservació del Patrimoni Històric. Perquè el patrimoni Històric sigui realment de tothom, fa falta dedicar esforços (personal tècnic) i mitjans econòmics (pressupostos). Aquests mitjans (humans i econòmics) només s'aconsegueixen amb una pressió ciutadana que, mitjançant la sensibilització, demanin atenció, per part dels poders públics (i institucions privades) sobre la conveniència d'invertir en conservació i investigació.
- **Crear un producte cultural de gran qualitat** per generar turisme cultural relacionat amb el patrimoni històric. Per això els criteris de programació i de comunicació de les jornades es van estudiar amb detall i es programen les activitats en funció d'aquests criteris i no d'altres aliens a la pròpia organització.
- **Facilitar un espai de participació (no festiva)** dels ciutadans de Tarragona en la gestió del Patrimoni Històric com a impulsors i realitzadors de propostes actives. Les jornades serveixen també per a què els ciutadans sense vinculació professional amb el patrimoni històric puguin fer sentir la seva veu i la seva voluntat de participació en la gestió del patrimoni.
- **Crear un marc per la trobada de gestors de museus**, jaciments arqueològics, conjunts monumentals i centres d'interpretació del patrimoni històric romà d'Europa i altres països (especialment sud de França i països del nord d'Àfrica). Precisament les jornades Tarraco Viva s'estan consolidant com a referència internacional en l'àmbit de la divulgació històrica. Sigui per la fira de museus (Roma als Museus del Món), sigui a la fira Fòrum Tarraco (dedicada a entitats de gestió de patrimoni), són cada vegada més nombroses les persones (professionals de la gestió del patrimoni, principalment) que s'acosten al festival per a conèixer les diferents propostes de divulgació històrica que ofereixen les jornades.
- **Potenciar la creació de grups de re-nacment, living history i arqueologia experimental** amb l'objectiu de divulgar millor el passat històric. A Tarragona i gràcies a les jornades Tarraco Viva s'han creat vuit grups d'aquest tipus.
- **Potenciar i estimular l'interès per la història en els col·lectius escolars**, per tal que siguin, en el futur, ciutadans amb la idea del valor cultural i, per tant, humà, del patrimoni històric.

Origen del projecte

El festival Tarraco Viva comença a organitzar-se l'any 1999 (encara que hi va haver una edició pròleg l'any anterior), amb motiu d'una sèrie d'actes que pretenien donar suport ciutadà a la candidatura de Tarraco com a Patrimoni Mundial de la UNESCO.

L'èxit de les jornades ens va fer veure la necessitat de plantejar-nos la seva celebració anual, amb independència de la candidatura. Efectivament, un cop declarat Patrimoni Mundial, les jornades van seguir organitzant-se i cada cop amb més acceptació i participació de públic, tant local com nacional i internacional.

Definició de festival

TARRACO VIVA és un festival cultural internacional dedicat i especialitzat en la divulgació històrica de l'època romana.

Criteris de programació

- La selecció de les activitats es fa en funció dels objectius del festival.
- La **divulgació històrica és el principal valor** per formar part del programa d'actes.
- La programació es desenvolupa principalment en **espais monumentals o arqueològics** relacionats amb l'època romana.
- El festival pretén **apropar el públic a la realitat històrica de Tarragona**. Per a fer-ho no es guarneixen ni decoren els espais ni els carrers. Es mostra la ciutat tal com és, o millor dit, tal com ha arribat a ser.
- Es prioritza el **valor didàctic** de les propostes d'activitats, per sobre del seu valor escènic.
- A la programació s'intenta potenciar la producció pròpia d'activitats fetes especialment per al festival. Més del 80% de les activitats es creen especialment per a les jornades. **Tarraco Viva és bàsicament un festival de producció pròpia.**

L'OFICINA PERMANENT DEL FESTIVAL

Situada a l'antiga Casa Sefus, a la Plaça del Pallol, en un edifici històric, L'Oficina depèn de la Conselleria de Cultura, Patrimoni Històric i Festes, i treballa tot l'any en:

Organitzar el programa d'actes del festival. Això implica tasques de programació, producció d'infraestructures i personal, comunicació, administració i relacions públiques.

Promocionar el festival (tant al territori com a l'exterior) amb la realització de campanyes comunicatives que duren tot l'any.

Formació. L'oficina té la voluntat de contribuir a formar d'una manera pràctica a futurs professionals de festivals culturals.

Edició. Volem que l'oficina sigui també capaç d'anar editant materials de difusió relacionats amb el mateix festival així en els propers anys volem editar llibres de difusió històrica, material audiovisual, material *on line* (a través del nostre web), etc. A la plana web, a l'apartat **BIBLIOTHECA**, podreu trobar bibliografia, enllaços d'interès sobre el món romà i els "Quaderns TARRACO VIVA".

Durant tot l'any estem a la vostra disposició per rebre consultes, opinions, informacions, etc.

LLIBRE TARRACO VIVA

Amb motiu de la desena edició del festival, l'any 2008, Arola Editors va editar un llibre sobre TARRACO VIVA.

Amb textos de Sara Sans i Magí Seritjol i amb imatges de Rafael Lopez Monné, el llibre ha inaugurat una nova col·lecció dedicada als festivals culturals del nostre país.

El podeu adquirir (preu: 20 €) a la vostra llibreria habitual o bé a través del web www.arolaeditors.cat.

WEB DEL FESTIVAL

El web del festival www.tarracoviva.com es va posar en funcionament l'any 2008, com un mitjà d'informació i de comunicació amb el festival.

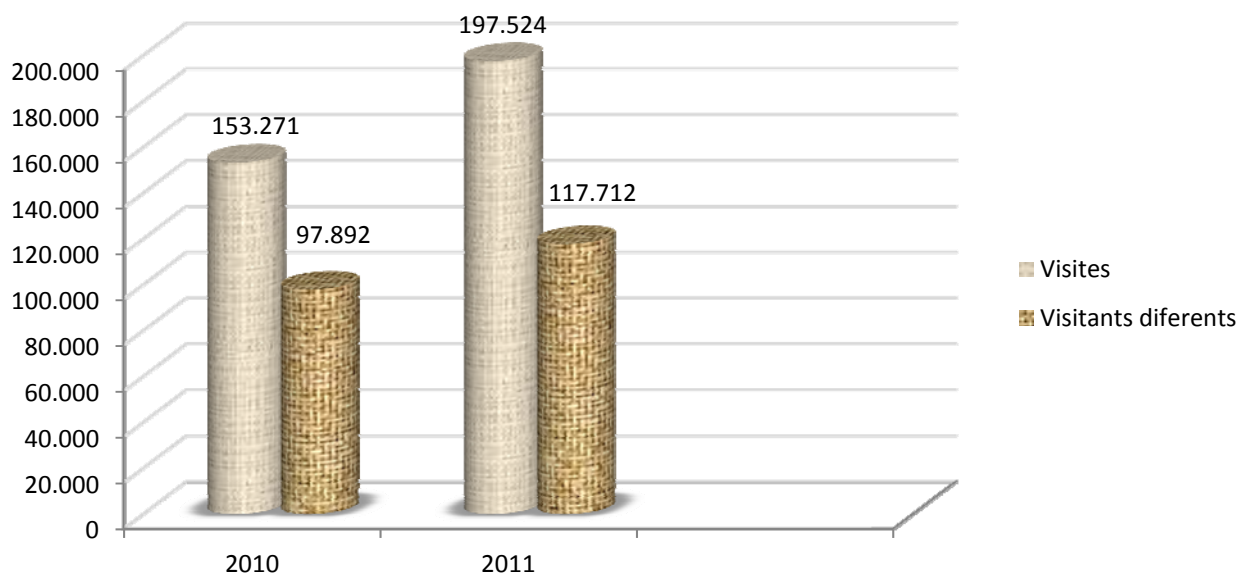
Al web podreu trobar:

- Informació sobre el festival, els seus objectius i el plantejament general.
- Informació sobre els festivals dels darrers anys: programes, ponències de les jornades d'Història Viva, cartells de les diferents edicions, opinions sobre el festival de responsables de museus, grups de reconstrucció, universitats, etc. i imatges del festival i del llibre del X aniversari.
- Informació sobre la edició actual: el programa, els horaris, la fira de Roma als Museus del Món, museus, jornades, adquisició d'entrades per a les activitats del festival, etc.
- Serveis als mitjans de comunicació: dossiers de premsa, reculls de premsa, acreditacions professionals, etc.
- Serveis d'atenció al visitant i a grups, l'oficina TARRACO VIVA, les seves activitats, les presentacions del festival, etc.
- Informació sobre el projecte Amfitrions Tarragonins, *Hospitalitas*, i formulari d'adhesió al projecte.
- Apartat de *Bibliotheca* amb enllaços a grups de reconstrucció tarragonins i europeus, museus, jaciments, altres festivals, informació sobre la història de Roma, bibliografia sobre l'antiga Roma i els "Quaderns TARRACO VIVA" (produïts per la oficina del Festival) :
 - * I: Anys, Mesos i Dies. Notes sobre el calendari a l'antiga Roma.
 - * II: El calendari festiu a l'Antiga Roma.
 - * III: Negocis d'hostaleria i restauració a l'Antiga Roma.
 - * IV: Sèneca filòsof

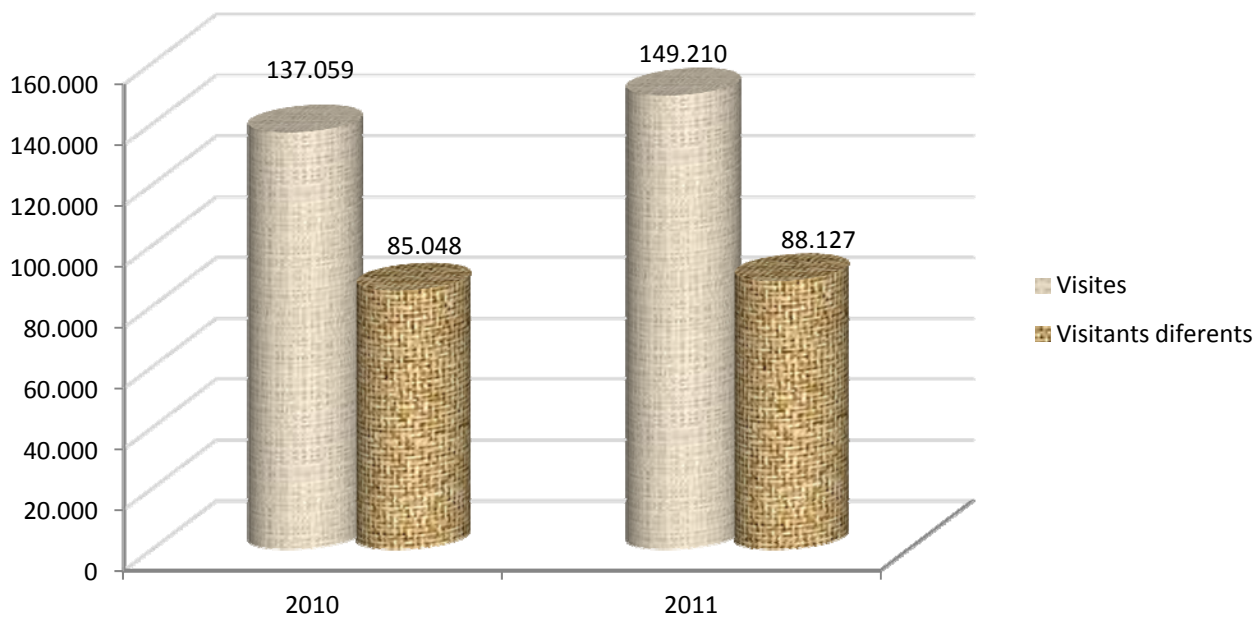
Visites

	Any 2010	Any 2011	Creixement
Visites	153.271	197.524	44.253
Visitants diferents	97.892	117.712	19.820
Noves visites		24.577	67.26 %
	Abril - Maig 2010	Abril - Maig 2011	
Visites	137.019	149.210	12.151
Visitants diferents	85.048	88.127	3.079

Durant l'any

Durant el mes del festival

SERVEI D'INFORMACIÓ I ATENCIÓ AL VISITANT

El Servei d'Informació i Atenció al Visitant ofereix, durant els mesos previs al festival, un espai de contacte mitjançant el correu electrònic i el telèfon, en què les persones interessades a assistir a Tarraco Viva poden demanar informació sobre les dates, les activitats, l'adquisició anticipada d'entrades, etc. i trobar assessorament i suport per tal d'organitzar la seva visita a l festival.

El diumenge 20 i els dies 25, 26 i 27 de maig aquest servei estarà a l'entrada dels jardins del Camp de Mart.

HOSPES AVE - Servei d'Informació i Atenció al Visitant **La porta de benvinguda al Festival.**

A l'estand del Servei d'Informació i Atenció al Visitant tindrà els següents serveis:

- **Informació de les activitats del festival:** horaris i localització de les activitats, accessibilitat, espais monumentals, etc.
- **Distribució dels materials informatius:** programa, fulletons, plànols, i d'altres materials impresos.
- **Venda d'entrades.**
- **Recollida d'entrades adquirides** per internet.
- **Informació i acollida a grups:** escoles, universitats, associacions, empreses, etc.
- Material de **marxandatge.**
- **Atenció personalitzada** per a qualsevol consulta, dubte, suggeriment etc. que puguin necessitar les persones assistents al festival.
- Atenció i **acollida als programadors** inscrits a la fira **NUNDINAE**

Contacte amb el Servei d'Informació i Atenció al Visitant:

- Oficina TARRACO VIVA Casa Sefus (Pl. del Pallol) (**a partir del 8 de maig**): de 10 a 13.30 i de 17 a 19 h
- Correus electrònics (**fins el 24 de maig**) : oficina@tarracoviva.com | attvisitant@tarracoviva.com,
- Telèfons (**a partir del 8 de maig**) 977 29 61 37 ext. 7715 i 7713

Horaris de l'estand als Jardins del Camp de Mart:

- * Diumenge 20 d'11 a 14 hores
- * Divendres 25 de 16 a 21 hores
- * Dissabte 26 de 9.30 a 21 hores
- * Diumenge 27 de 9.30 a 15 hores

NUNDINAE

V Fira de Programadors a TARRACO VIVA

Aquesta fira té com a objectiu de facilitar la trobada entre grups de reconstrucció històrica i els gestors i programadors de museus, centres d'interpretació del patrimoni, dinamitzadors culturals, directors de festivals i esdeveniments històrics, etc

Cada cop més, els grups de reconstrucció i difusió històrica representen una fórmula seriosa i didàctica de dinamització del Patrimoni Històric i de divulgació del coneixement de la història antiga i TARRACO VIVA s'ha convertit en un autèntic aparador per molts grups, entitats, empreses i persones que es dediquen a la divulgació històrica del món antic.

La fira *Nundinae* ofereix la possibilitat de gaudir de les jornades, conèixer i contactar amb els diferents grups de reconstrucció, i també per poder contractar activitats.

A qui va adreçada:

- Gestors de patrimoni històric
- Gestors culturals
- Responsables i tècnics de museus, jaciments i centres d'interpretació
- Responsables i tècnics d'àrees culturals, de patrimoni i turisme
- Entitats culturals públiques i privades
- Empreses d'arqueologia i difusió cultural
- Departaments universitaris d'Història, Arqueologia, Estudis Clàssics, Turisme, etc.

[Informació i inscripció al web del festival.](#)

PREMSA

Durant l'edició del festival del **2011 es van acreditar 113 professionals** de diversos mitjans de comunicació locals, nacionals i internacionals, i professionals independents:

MITJANS	TVE Canal Català TV3 Tac 12 Diari de Tarragona Tarragona21 El Punt La Vanguardia TarragonaHoy Tottarragona.cat Onda Cero Tarragona Diari Més Tarragona Tarragona Radio Notícies TGN Costadoradaonline RNE Auriga Grup Ars Dimicandi
PRODUCTORES	Seitó Films VideoSeqüència
PRESSTRIP - DUBLÍN	Irish News of the World Holiday Magazine Freelance Sunday World The Irish Mirror
PRESSTRIP - LOGROÑO	Cadena SER Cadena COPE Rioja2.com Gente El Titular ARN GPS Rioja Tour Contrabriefing Diputación Logroño
COL.LABORADORS	Universitat de Barcelona Museu dels Fòrums Imperials de Roma Asociación para la Interpretación del Patrimonio (AIP)

Accreditacions 2012

Les acreditacions per als mitjans de comunicació i professionals de la present edició **l'han de sol·licitar les pròpies cadenes o mitjans de comunicació, indicant les dades dels professionals que assistiran.**

Els professionals *freelance* realitzaran la inscripció de forma individual.

La tramitació de la acreditació s'ha de fer al web del festival www.tarracoviva.com, a partir del dia **15 d'abril i fins el 15 de maig de 2012**

Posem a disposició dels mitjans de comunicació, a més dels telèfons i contactes habituals, l'adreça de correu electrònic premsa@tarracoviva.com per atendre les seves consultes.